

РЕШЕНИЕ

№ 7998

гр. София, 19.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 67 състав,
в публично заседание на 05.12.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Лилия Йорданова

при участието на секретаря Мая Георгиева, като разгледа дело номер **9662** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 10, ал. 6 от Закона за семейните помощи за деца /ЗСПД/.

Образувано е по жалба от О. Н. Д., гражданка на У. с предоставена временна закрила в Р. България, действаща лично и като законен представител на малолетното си дете О. В. Д., чрез п-к - адв. П. Ж., срещу Заповед № ЗСПД/Д-С-ЛЮ/4668 от 08.09.2023г. на Директор на Дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП) – Л. - отказ за отпускане на еднократна помощ за ученик, записан в първи клас.

В съдебно заседание, жалбоподателката, чрез процесуалния си представител адв. Ж., оспорва посоченото основание за отказ в мотивите на оспорената заповед - чл.3, ал.5 от ЗСПД. Счита, че посочената разпоредба е в противоречие с чл.2, ал.2 и ал.6 от ЗСП, с чл.39 от ЗУБ и разпоредбите на чл.2 и чл.27 от Конвенцията на ООН за правата на детето. Изразява искане за отмяна на заповедта и връщане на административната преписка на органа за ново произнасяне.

Ответникът по делото - директор на Дирекция „Социално подпомагане“ - Л., редовно призован, се представлява от юрк. С.. Изразява становище за законосъобразност на оспорения акт и поддържа, че жалбоподателката не попада в кръга на лицата, имащи право да получат семейни помощи по силата на чл.3, т. 5 от ЗСПД.

Административен съд София-град, III отделение, 67^{-ми} състав, след като се запозна с представените по делото доказателства и взе предвид становищата на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

Между страните не е спорно, че О. Д. е пристигнала в Република България след началото на военния конфликт с У., заедно с малолетното си дете О. Д., [дата на раждане] Не се спори, че на 09.08.2022г. на жалбоподателката и детето била предоставена временна закрила в Република България по реда и условията на Закона за убежището и бежанците и в изпълнение на решение № 144/10.03.2022 г. на Министерски съвет, след което на семейството била издадена регистрационна карта №[ЕИК] от Държавната агенция за бежанците при МС с временна закрила до 04.03.2024г.

От О. Д., в качеството ѝ на майка и законен представител на О. Д., е подадено Заявление-декларация вх.№4668/28.08.2023г. /л.5-6 по делото/, с което на основание чл. 10а от ЗСПД е поискано отпускане на еднократна помощ за ученици, записани в първи клас. Към заявлението е приложено удостоверение, че детето е записано като ученик в първи клас, издадено от съответното училище. Представено е копие на регистрационна карта на чужденец с предоставена временна закрила №[ЕИК], издадена в полза на жалбоподателката на основание чл.39, ал.1, т.1 ЗУБ /л.12/.

С оспорената заповед № ЗСПД/Д-С-ЛЮ/08.09.2023 г. на директора на дирекция „Социално подпомагане“ - Л. /л.7 гръб/, на основание чл. 10, ал. 4 от ЗСПД и чл. 4, ал. 1 от ППЗСПД във вр. с чл. 10а, ал.5 и ал.6 от ЗСПД, на О. Н. Д. е отказана еднократна помощ за ученици, записани в първи клас. Същата е връчена на жалбоподателката на 18.09.2023 г. срещу подпис. Мотивирана е с това, че еднократната помощ за ученици записани в първи клас, по чл.10а, се отказва на основание чл.3, ал.5 от ЗСПД, тъй като семейството няма предоставен статут на постоянно пребиваващи в Република България. В заповедта е посочено, че може да се обжалва в 14-дневен срок от съобщаването пред АССГ.

На 28.09.2023г. О. Н. Д., чрез адв. Ж. от САК, БХК-бежанци, депозира жалба до АССГ срещу индивидуалния административен акт.

При така установената фактическа обстановка, съдът формира следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срока по чл.149, ал. 1 от АПК, от надлежната страна при наличието на правен интерес, поради което същата се явява допустима за разглеждане.

Разгледана по същество жалбата е основателна по следните съображения:

Съобразно чл. 10, ал. 4, във вр. с чл. 10, ал. 5 от ЗСПД, отпускането на семейни помощи за деца или отказа за отпускането им се извършва със заповед на директора на дирекция "Социално подпомагане" или упълномощено от него лице. Жалбата е подадена в срок. Ето защо, оспореният акт е издаден от компетентен орган, в рамките на неговата компетентност и при спазване на законовите изисквания за форма и съдържание и при спазване на административнопроизводствените правила.

Спорът по същество е относно материалната законосъобразност на акта и съответствието му с целта на закона.

Отказът за отпускане на помощта по чл. 10а от ЗСПД е мотивиран с разпоредбата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД, според която право на семейни помощи за деца имат бременните жени - чужди граждани, и семействата на чужди граждани, които постоянно пребивават и отглеждат децата си в страната, ако получаването на такива помощи е предвидено в друг закон или в международен договор, по който Република България е страна.

Липсва спор между страните по делото, че на жалбоподателката и детето ѝ е

предоставена временна закрила №[ЕИК] на основание чл.39, ал.1, т.1 ЗУБ, в изпълнение на решение № 144 от 10 март 2022 г. на МС.

Спорът е как трябва да се третират по ЗСПД чужденците, на които е предоставена временна закрила по реда на чл.39, ал.1, т. 1 ЗУБ.

Действително по отношение на чужденците разпоредбата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД предвижда единствено, че семейни помощи се предоставят на постоянно пребиваващите и отглеждащи децата си в страната чужди граждани, ако е предвидено в друг закон или международен договор. ЗСПД не предвижда изрично дали и при какви условия могат да се предоставят семейни помощи за деца на чужди граждани, на които е предоставена временна закрила.

Съгласно разпоредбата на чл. 2, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България /ЗЧРБ/ чужденец по смисъла на този закон е всяко лице, което не е български гражданин, а разпоредбата на чл. 39, ал. 1, т.4 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/ предвижда, че чужденците с предоставена временна закрила имат право на социално подпомагане.

От данните по делото се констатира, че жалбоподателката е гражданка на У. и може да се ползва от правата и задълженията на чужденец с предоставена временна закрила. С оглед на изложеното в чл. 26, ал. 2 от Конституцията на Република България и чл. 3, ал. 1 от ЗЧРБ е регламентирано, че чужденците, които пребивават в страната, имат всички права и задължения според Конституцията, българските закони и ратифицираните международни договори, с изключение на тези, за които се изисква българско гражданство.

От представените по делото доказателства се установява, че жалбоподателката пребивава и отглежда детето си в Република България, има адрес в [населено място], видно от копие на издадената ѝ регистрационна карта за чужденец, като правното основание за пребиваването ѝ е посочена хипотезата на чл.39, ал.1, т.1 от Закона за убежището и бежанците. Разпоредбата на чл. 3, т. 5 ЗСПД не урежда хипотеза при предоставена временна закрила, но предвижда права за чужденци на реципрочна основа, ако това е уредно в международен договор или в друг закон. Именно по силата на друг закон - Законът за убежището и бежанците и по-конкретно съгласно чл. 39, ал. 1, т.4 от чужденецът има право на социално подпомагане.

Съдът намира още, че цитираната по - горе норма на чл. 3, т. 5 от ЗСПД не е съобразена с разпоредбата на чл. 28, § 1 на Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила, съгласно която държавите членки полагат грижи получилият статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила да получават в държавата членка, която им е предоставила статута, необходимото социално подпомагане, равностойно на предвиденото за гражданите на тази държава членка, и Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила.

Следователно налице е противоречие на националните норми с нормите на Директива 2011/95/ЕС и Директива 2004/83/ЕО. България като държава членка в тази връзка е

обвързана по отношение на резултата, който трябва да бъде постигнат с посочения акт, а именно получаване на необходимото социално подпомагане, което да е равностойно на предвиденото за гражданите на държавата членка.

Нормата на чл. 29, § 1 от Директива 2011/95/ЕС, предвижда, че по отношение на социалното подпомагане условията и редът за предоставяне на основни обезщетения на лицата, на които е предоставена международна закрила, се определят съобразно националното право, но съгласно §2 на разпоредбата възможността за ограничаване на това подпомагане до основните обезщетения трябва да се разбира в смисъл, че обхваща най-малко минимален гарантиран доход за съответното лице. Предоставянето на семейните помощи за деца следва да се разглежда именно като средство за осигуряване на гарантиран минимален доход, както е посочено и в т.45 от Преамбюла на Директива 2011/95/ЕС.

Предоставената международна закрила на жалбоподателката и детето ѝ, по силата на чл.39, ал.1, т.1 от ЗУБ, по своята същност представлява международна закрила, поради което задължава всички власти, органи и институции да признават правата и задълженията им, както на български граждани. Изпълнението на чл. 28, §1 от Директива 2004/83/ЕО задължава държавите членки чрез съответните органи да полагат грижи за тези лица /с предоставена международна закрила/ да гарантират получаване в държавата членка, предоставила статута, необходимото социално подпомагане, равностойно на предвиденото за гражданите на тази държава членка. Формираният в оспорения административен акт отказ от предоставяне на еднократна помощ по чл.10а, ал.1 от ЗСПД, мотивиран с липса на включването на лицата с предоставена закрила по ЗУБ от законодателя като правни субекти за предоставяне на искана помощ по ЗСПД, е незаконосъобразен.

Предвид гореизложеното, настоящият състав намира, че националната правна уредба, предвиждаща изключване от възможността за предоставяне на семейните помощи за деца на чужденци, пребиваващи и отглеждащи децата си на територията на Република България с предоставена временна закрила по реда на чл.39, ал.1, т.1 от ЗУБ, съгласно разпоредбата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД, противоречи на Общностното право и не следва да бъде приложена.

Постановеният отказ за отпускане на желаната помощ по чл. 10а от ЗСПД е в нарушение на нормите на Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. Заповедта следва да се отмени като незаконосъобразна и преписката да се върне на административния орган за ново произнасяне при съобразяване с дадените по- горе указания по прилагане на закона.

При този изход на спора, предвид липсата на своевременно изразена претенция от страна на жалбоподателката и нейния процесуален представител, разноски не се дължат.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София - град, Трето отделение, 67 състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалбата на О. Н. Д., гражданка на У. с предоставена временна закрила в Р. България, действаща лично и като законен представител на малолетното си дете О. В. Д., чрез пълномощник - адв. П. Ж. /САК/, Заповед № ЗСПД/Д-С-ЛЮ/4668 от 08.09.2023г. на Директор на Дирекция „Социално

подпомагане“ (ДСП) – Л. - отказ за отпускане на еднократна помощ за ученик, записан в първи клас.

ИЗПРАЩА делото като преписка на дирекция „Социално подпомагане“- Л. за ново произнасяне в съответствие с дадените в настоящото решение указания за тълкуване и прилагане на закона.

Решението е окончателно не подлежи на обжалване на основание чл.10, ал.6 от ЗСПД.

Съдия: